

Oppdal kommune

Retningslinjer for utslipp av sanitært og kommunalt avløpsvann fra hus og hytter

1. VIRKEOMRÅDE

Retningslinjene gjelder ved utslipp av sanitært og kommunalt avløpsvann fra hus og hytter med innlagt vann der det ikke er ført frem offentlige ledninger og hvor utslippet ikke overstiger 15 pe. For større anlegg vurderes renseløsning i hvert enkelt tilfelle. Det vises til forurensningsforskriftens kapittel 12 om krav til utslipp av sanitært avløpsvann fra denne type bebyggelse.

Retningslinjene er ment som hjelp for aktuelle tiltakshavere i Oppdal kommune som ledd i søkeprosessen og kommunens saksbehandling etter forurensningsforskriftens kapittel 12.

Retningslinjene er en tydeliggjøring av hva forurensningsmyndigheten (enhet Plan og forvaltning) i Oppdal kommune vil kreve ved etablering og oppgradering av denne typen renseanlegg, jf. Forurensningsforskriften § 12-5.

Utslipp det må søkes tillatelse for er:

- Alle utslipp av avløpsvann til grunn eller vassdrag.
- Utslipp til tett tank
- Vesentlig utvidelse/endring av eksisterende utslipp
- Utslipp som i dag ikke renses på tilfredsstillende måte / oppgradering av anlegg.

2. DEFINISJONER

Med avløpsvann menes avløp fra vannklosett, kjøkken, bad, vaskerom eller lignende.

Med innlagt vann menes vann fra vannverk, brønn, cisterneanlegg eller lignende som gjennom ledning er ført innendørs.

Med gråvann menes avløpsvann fra kjøkken, bad, vaskerom eller lignende. Toalettavløp er ikke inkludert.

Med svartvann menes avløpsvann fra toalett.

Med kildeseparering menes at gråvann og svartvann ikke føres til samme renseanlegg eller tank.

Med personekvivalent, pe, menes den mengde organisk stoff som brytes ned biologisk med et biokjemisk oksygenforbruk målt over 5 døgn, BOF5, på 60 g oksygen per døgn. Normalt kan man regne at 1 person vil bidra med 1 pe.

3. SØKNADSPROSEDYRE

Ved søknad om utslippstillatelse benyttes følgende skjema; *Søknad om utslipp av sanitært og kommunalt avløp fra hus og hytter*. Skjemaet finnes blant annet på kommunens internettside, og kan fås tilsendt ved henvendelse i servicetorget.

Fullstendig søknad, i samsvar med disse retningslinjer og kravene i forurensningsforskriften § 12-4, §§12-7 til 12-13, skal som hovedregel avgjøres av Oppdal kommune innen 6 uker.

Saksbehandlingstiden løper fra fullstendig søknad er mottatt i Plan og forvaltning, Oppdal kommune. Det kan varsles om utvidet saksbehandlingstid dersom fristen på seks uker ikke er utløpt og dersom det foreligger særlige forhold som protester, brukerkonflikter eller lignende. Søknad som avviker fra ovennevnte krav skal behandles uten ubegrunnet opphold, men behandlingen vil da kunne ta mer enn 6 uker.

NABOVARSEL

Naboer og andre som spesielt berøres av det aktuelle utslippet må varsles tidlig i søknadsprosessen. Kopi av varsel skal legges ved søknaden. Forurensningsforskriften krever at varslede parter minst skal få en frist på fire uker til å uttale seg. Endelig utslippsøknad skal således ikke sendes kommunen før denne fristen er utløpt.

4. KRAV TIL KOMPETANSE, PLANLEGGING OG DOKUMENTASJON

Foretak som utfører avløpsanlegg skal ha dokumentert kunnskap innen bygging av mindre avløpsanlegg, samt være godkjent i aktuelle godkjeningsområder i henhold til *Forskrift om godkjenning av foretak for ansvarsrett (GOF)* (i kraft 1.4.1997)

Valg av avløpsløsning skal baseres på rapport eller beskrivelse fra et foretak med dokumentert hydrogeologisk og avløpsteknisk kompetanse. Ansvarlig søker skal stå for koordinering av hele søknadsprosessen og påse at prosjekterende og utførende har de nødvendige kvalifikasjoner.

For infiltrasjons og sandfilteranlegg skal følgende dokumentasjon ligge ved søknaden:

1. Beregning av dimensjonerende vannmengde
2. For infiltrasjonsanlegg:
Resultater fra grunnundersøkelse (eks. beskrivelse av jordmasser og resultat av kornfordelingsanalyse eller infiltrasjonstest). Informasjon om beregnet hydraulisk kapasitet, infiltrasjonskapasitet og vurdering av risiko for forurensning (brønner, badeplass, rekreasjon etc.). Løsmassenes egenskaper som rensemedium skal dokumenteres dersom anlegget også skal rense klosettavløp.
3. For sandfilteranlegg:
Beskrivelse av filtermediet som skal benyttes, enten det benyttes filtersand eller filtermedium med høy fosforbindingskapasitet.
4. Beskrivelse av anleggets hovedkomponenter og lokalisering av disse på kart. Filterdelen av anlegget bør være målsatt på kart i målestokk 1:2000 eller større.
5. Beskrivelse av hvordan anlegget skal støtbelastes (alle anlegg med flere enn to grøfter/infiltrasjonsrør må støtbelastes). Sandfilteranlegg skal støtbelastes.
6. Beskrivelse av utforming og plassering av peilerør som benyttes for å kontrollere om det står vann i fordelingslaget.
7. Det skal innhentes opplysninger om tilstanden for drikkevannskilder som kan tenkes å bli berørt av utslippet, og disse skal kartfestes.

5. KRAV TIL DRIFT –TØMME- OG TILSYNSAVTALE

Eier av avløpsanlegg er ansvarlig for at det drives og vedlikeholdes slik at alle krav følges, samt at anlegget ikke påføres skade. Alle kumløkk skal være lett tilgjengelige for inspeksjon og tømning til enhver tid. Dette innebærer at de ikke skal overbygges eller tildekkes på annen måte. Alle kumløkk skal være låst eller sikret på annen måte.

Det skal opprettes tømme- og tilsynsavtale mellom anleggseier og kompetent firma. Plan og forvaltning, Oppdal kommune skal motta kopi av gjeldende tømme- og tilsynsavtale.

Avløpsanlegget skal dimensjoneres, bygges, drives og vedlikeholdes på en slik måte at omgivelsene ikke utsettes for forurensende utslipp og sjenerende lukt. Ved tømning av anlegg skal følgende utføres:

- Området skal visuelt kontrolleres for unormal begroing/algeoppblomstring på overflaten.
- Slamavskiller skal kontrolleres innvendig når anlegget er tømt for slam.
- Tette tanker skal kontrolleres for lekkasjer.
- Anlegget skal kontrolleres for lukt.

Ved avvik på ett eller flere av punktene ovenfor, skal det sendes rapport til kommunen om dette.

6. KRAV TIL INNSENDELSE AV SLUTTDOKUMENTASJON

Sluttdokumentasjonen skal inneholde situasjonskart med målsatt plassering av avløpsanlegget på eiendommen. Dette skal sendes inn til Plan og forvaltning når arbeidet er utført. Utslippstillatelsen regnes ikke som gjeldende før kommunen har mottatt sluttdokumentasjon og tømmeavtale.

7. KLAGE

Kommunestyret eller klagenemnda i Oppdal kommune er klageinstans. Klagefristen er 3 uker fra vedtak er mottatt. Klagen sendes via Plan og forvaltning.

8. GEBYR

Det skal betales gebyr for saksbehandlingen. Størrelsen på gebyrene fastsettes årlig av kommunestyret og framkommer av gebyrregulativet i kommunen.

9. ULIKE TYPER FORSKRIFTMESSIGE ANLEGG OG RENSELØSNINGER I OPPDAL KOMMUNE

GODKJENTE RENSELØSNINGER FOR UTSLIPP AV SVARTVANN:

- **Lukket infiltrasjonsanlegg.** Utføres i henhold til VA/Miljøblad nr.59 og Norvar-rapport 49/1994, "Grunnundersøkelser for infiltrasjon – små avløpsanlegg".
- **Våtmarksfilter.** Utføres i henhold til VA/Miljøblad nr.49.
- **Minirensanlegg klasse 1.** Utføres i henhold til VA/Miljøblad nr.52. Skal ha dokumentasjon som tilfredsstillende EN12566-3 eller tilsvarende standard for rensegrad, slamproduksjon og gjennomsnittlig lufttemperatur.

- **Tett tank.** Gjelder bare for svartvann. Løsningen godkjennes da bare i kombinasjon med godkjent renseløsning for gråvann. Det skal være alarm for høy vannstand. Det skal være kjørbart atkomst til tanken med tømmebil. Tankvolum skal dimensjoneres etter forventet utslipp og skal uansett være minimum 4m³. For fritidsboliger kan tett tank benyttes for både grå- og svartvann, men man må da være oppmerksom på at dette kan medføre behov for hyppigere tømming.

GODKJENTE RENSELØSNINGER FOR UTSLIPP AV GRÅVANN:

- **Slamavskilling.** Slamavskilling kan skje enten ved installering av slamavskiller eller filterposekum. Slamavskiller tillates bare der det er kjørbart atkomst med tømmebil.
- **Biologisk filter.** Benyttes bare for gråvann. Utføres i henhold til VA/Miljøblad nr.60.
- **Sandfilter.** Benyttes bare for gråvann. Utføres i henhold til pkt.7 i "Retningslinjer for utforming og drift av separate avløpsanlegg" i den utgåtte "Forskrift om utslipp fra separate avløpsanlegg".

Slamavskiller skal utføres i henhold til VA/Miljøblad nr.48. Anlegget skal dimensjoneres iht. vedlegg 1. For gråvannsanlegg kan prefabrikkert filterposekum benyttes istedenfor slamavskiller. Type filterposekum skal godkjennes av kommunen.

KRAV TIL FRITIDSBOLIGER MED HØY STANDARD

Fritidsboliger med høy sanitær standard får krav til dimensjonering av avløpsanlegg på linje med krav til boligbebyggelse. Med høy sanitær standard menes samme standard som det som er vanlig for bolighus generelt. Følgende regnes som høy standard fritidsboliger:

- Fritidsboliger med mer enn 6 overnattingsplasser og innlagt vann.
- Fritidsboliger hvor det installeres eller planlegges installert vaskemaskin/oppvaskmaskin regnes uansett som høy standard fritidsbolig.

Ved senere utbygging av for eksempel annek, installering av vaskemaskin/oppvaskmaskin og lignende, som medfører at fritidsboligen kommer inn under høystandard fritidsbolig, må det påregnes utslippskrav som tar høyde for dette. Ta kontakt med kommunen ved Plan og forvaltning om hvilke krav som gjelder hvis du er i tvil.

ANDRE KRAV

Følgende renskrav settes: 90% reduksjon av fosfor, 90 % reduksjon av BOF₅, 99% reduksjon av bakterier (TKB), med mindre det kan dokumenteres at utslippet ledes til en resipient uten brukerinteresser.

Alle renselanlegg bortsett fra minirenselanlegg skal ha dokumentasjon på at anerkjent dimensjonering og utforming er benyttet. For minirenselanlegg skal det inngås en skriftlig avtale om drift og vedlikehold med leverandør eller annen fagkyndig virksomhet.

I områder med spesielt sårbare brukerinteresser kan kommunen kan sette krav om desinfeksjonstrinn for hygienisering av avløpsvannet, ved installering av UV- lampe eller tilsvarende. Dette vil vurderes nærmere i den enkelte utslippssøknad.

Avløpsfrie toalettløsninger, som biologisk toalett, er ikke søknadspliktig etter forurensningsforskriften kapittel 12. Slike løsninger skal derfor søkes godkjent via Helsemyndigheten i kommunen.

Slamavskiller tilknyttet helårsbolig skal inngå i kommunal tømmeordning.

Slamavskiller tilknyttet fritidsbolig skal tømmes for slam etter behov, ikke sjeldnere enn en gang hvert andre år (se tømmeavtale).

Tabell 1. Minstekrav til antall kamre og totalt våtvolum for slamavskiller:

Hovedgruppe	Antall enheter	Totalt våtvolum (m ³)	1	2	3
	tilknyttet		kammer		
Boligbebyggelse med klosettavløp tilknyttet	1 boligenhet	4,0	3,0	0,5	0,5
	2 boligenheter	7,0	5,2	0,9	0,9
	3 boligenheter	9,5	7,1	1,2	1,2
	4 boligenheter	12,0	9,0	1,5	1,5
	5 boligenheter	14,0	10,4	1,8	1,8
	6 boligenheter	15,5	11,5	2,0	2,0
	7 boligenheter	16,5	12,1	2,2	2,2
Boligbebyggelse uten klosettavløp tilknyttet	1 boligenhet	2,0	1,5	0,5	
	2 boligenheter	3,5	2,6	0,9	
	3 boligenheter	4,7	3,5	1,2	
	4 boligenheter	6,0	4,5	1,5	
	5 boligenheter	6,9	5,1	1,8	
	6 boligenheter	7,8	5,8	2,0	
	7 boligenheter	8,4	6,3	2,1	
Fritidsbebyggelse med klosettavløp tilknyttet	1 hytteenhet	2,0	1,5	0,5	
	2 hytteenheter	3,5	2,6	0,9	
	3 hytteenheter	4,7	3,5	1,2	
	4 hytteenheter	6,0	4,5	1,5	
	5 hytteenheter	6,9	5,1	1,8	
	6 hytteenheter	7,8	5,8	2,0	
	7 hytteenheter	8,4	6,3	2,1	
Fritidsbebyggelse uten klosettavløp tilknyttet	1 hytteenhet	1,0	0,7	0,3	
	2 hytteenheter	1,7	1,2	0,5	
	3 hytteenheter	2,3	1,7	0,6	
	4 hytteenheter	3,0	2,2	0,8	
	5 hytteenheter	3,5	2,6	0,9	
	6 hytteenheter	3,9	2,9	1,0	
	7 hytteenheter	4,2	3,1	1,1	

Tabell 2. Nødvendig lengde av infiltrasjonsgrøft i m. Grøftebredden lik 1 m. Andre grøftelengder kan godkjennes dersom det legges ved dokumentasjon/utregning på nødvendig renseareal.

Hovedgrupper	Klasse			
	1	2	3	4
1 boligenhet m/vannklosett	*	50m	25m	**
1 boligenhet u/vannklosett	*	35m	18m	**
1 fritidshus m/vannklosett	*	15m	10m	**
1 fritidshus u/vannklosett	*	10m	5m	**

*) dimensjoneres på grunnlag av infiltrasjonstest og målt synkehastighet.

**) dimensjoneres som sandfiltergrøft, jf pkt.7 i "Retningslinjer for utforming og drift av separate avløpsanlegg" i den utgåtte "Forskrift om utslipp fra separate avløpsanlegg".